

Spis treści

Spis skrótów.....	11
Wprowadzenie	15
Część I. Przestępczość zorganizowana. Zagadnienia wprowadzające	
Rozdział I. Problemy definicyjne (<i>E.W. Pływaczewski</i>)	21
§ 1. Problem definicji przestępczości zorganizowanej	23
§ 2. Przestępczość zorganizowana a inne zbliżone formy przestępczości	30
1. Przestępczość zorganizowana a przestępczość zawodowa	30
2. Przestępczość zorganizowana a formy „przestępczości białych kołnierzyków”	32
3. Przestępczość zorganizowana a terroryzm	34
4. Przestępczość zorganizowana a banda (gang)	35
Rozdział II. Geneza zjawiska (<i>E.W. Pływaczewski</i>).....	40
§ 1. Rozwój zjawiska na obszarze europejskim	42
§ 2. Rozwój zjawiska na obszarze amerykańskim	45
§ 3. Rozwój zjawiska na obszarze azjatyckim	48
1. Japońska <i>yakuza</i>	48
2. Chińska przestępczość zorganizowana	50
§ 4. Wzajemne powiązania i zależności w dobie globalizacji	52
1. Związki i zależności przestępczości zorganizowanej i terroryzmu.....	52
2. Inne związki i zależności	56
3. Międzynarodowe powiązania przestępcze z perspektywy Polski	58
A. Zorganizowana przestępczość kryminalna	58
B. Zorganizowana przestępczość narkotykowa	58
C. Zorganizowana przestępczość ekonomiczna	59
4. Terror kryminalny i terroryzm polityczny	59
Część II. Przestępczość zorganizowana. Aspekty kryminologiczne	
Rozdział I. Fenomen zjawiska	63
§ 1. Modele i formy organizacyjne przestępczości zorganizowanej (<i>W. Filipkowski</i>)	63
1. Uwagi ogólne	65

2. Modele funkcjonowania przestępczości zorganizowanej.....	65
3. Formy przestępczości zorganizowanej.....	70
4. Struktury przestępcze w Polsce	74
§ 2. Obszary działalności zorganizowanych struktur przestępczych w Polsce (<i>K. Laskowska</i>)	82
1. Uwagi ogólne	82
2. Przestępczość kryminalna	84
A. Zabójstwa, porwania dla okupu, rozboje i wymuszenia rozbójnicze	84
B. Zorganizowany przerzut i handel ludźmi	88
C. Zorganizowane kradzieże, handel i przemyt samochodów	96
D. Zorganizowana przestępczość fałszerska	104
E. Zorganizowana przestępczość przeciwko zabytkom/dobrom kultury	106
3. Przestępczość narkotykowa	110
A. Nielegalna produkcja narkotyków	110
B. Nielegalny handel narkotykami	115
C. Przemyt narkotyków	116
4. Przestępczość gospodarcza	121
A. Przestępczość w sektorze bankowym, finansowym i kapitałowym	122
B. Nielegalny obrót towarami wysokoakcyjowymi (alkohol, papierosy i paliwa)	124
C. Przestępstwa celne i dewizowe	129
D. Przestępstwa podatkowe	130
E. Przestępstwa związane z przekształceniami własnościowymi	131
F. Przestępstwa w sektorze ubezpieczeń	132
G. Pranie brudnych pieniędzy	133
§ 3. Skutki funkcjonowania zjawiska przestępczości zorganizowanej (<i>W. Filipkowski</i>)	135
1. Uwagi ogólne	136
2. Konsekwencje funkcjonowania zjawiska w dokumentach prawnych	137
A. Międzynarodowe akty prawne	137
B. Prawo krajowe	139
3. Kryminologiczne i kryminalistyczne ujęcie skutków zjawiska	140
4. Szacowanie zagrożenia	149
5. Konkluzje	150
Rozdział II. Etiologia przestępczości zorganizowanej w Polsce (<i>K. Laskowska</i>)	152
§ 1. Czynniki popełnienia przestępstw. Uwagi ogólne.....	152
§ 2. Czynniki historyczne	153
§ 3. Czynniki społeczne	157
§ 4. Czynniki ekonomiczne	160
§ 5. Czynniki prawne	162
§ 6. Czynniki organizacyjne	164
§ 7. Czynniki międzynarodowe	166
§ 8. Inne czynniki	169
Rozdział III. System przeciwdziałania i zwalczania przestępczości zorganizowanej (<i>W. Filipkowski</i>)	171
§ 1. Zagadnienia wprowadzające	174
§ 2. Profilaktyka kryminalistyczna i kryminologiczna	175
§ 3. Międzynarodowe standardy walki z przestępczością zorganizowaną	179

§ 4. Krajowy system przeciwdziałania i zwalczania przestępczości zorganizowanej	187
§ 5. Wybrane aspekty systemu	194
A. Zwalczanie przestępczości zorganizowanej w aspekcie finansowym	194
B. Walka z korupcją	195
C. Aspekt penitencyjny	197
D. Rola nauki i ośrodków akademickich	198
E. Badania nad systemem	199
§ 6. Propozycja zakresów systemu	200

Część III. Przestępczość zorganizowana. Aspekt prawny. Ujęcie krajowe

Rozdział I. Przestępczość zorganizowana w aspekcie prawa karnego materialnego (E. Zatyka)	209
§ 1. Kryminalizacja zjawiska przestępczości zorganizowanej w polskim ustawodawstwie w ujęciu historycznym	210
§ 2. Ewolucja instrumentów zwalczania przestępczości zorganizowanej w Kodeksie karnym z 1997 r.	217
§ 3. Pojęcia zorganizowanej grupy i związku mających na celu popełnienie przestępstwa – próba zdefiniowania	220
§ 4. Kryminalizacja przestępczości zorganizowanej w części szczególnej Kodeksu karnego z 1997 r.	224
1. Znamiona strony przedmiotowej przestępstwa z art. 258 KK	224
2. Formy zjawiskowe popełnienia przestępstwa z art. 258 KK	228
3. Formy stadialne popełnienia przestępstwa z art. 258 KK	230
4. Przedmiot ochrony przestępstwa z art. 258 KK	231
5. Podmiot oraz znamiona strony podmiotowej czynu z art. 258 KK	232
6. Zagadnienie zbiegu przestępstw i zbiegu przepisów	233
7. Ustawowe zagrożenie karą w art. 258 KK	233
8. Klauzula niepodlegania karze z art. 259 KK	234
§ 5. Środki karne służące zwalczaniu przestępczości zorganizowanej	237
§ 6. Modyfikacje wymiaru kary wobec uczestników zorganizowanych grup i związków	239
§ 7. Rozwiązania służące zwalczaniu przestępczości zorganizowanej w prawie karnym skarbowym	246
§ 8. Konkluzje	248

Rozdział II. Zwalczanie przestępczości zorganizowanej w aspekcie prawa karnego procesowego (E.M. Guzik-Makaruk, E. Jurgielewicz)	250
§ 1. Regulacje Kodeksu postępowania karnego jako instrument zwalczania przestępczości zorganizowanej (E. Jurgielewicz)	251
1. Zagadnienia wstępne	251
2. Przydatność regulacji Kodeksu postępowania karnego o dowodach w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej	253
3. Przydatność regulacji Kodeksu postępowania karnego o środkach przymusu w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej	260
4. Instytucja świadka anonimowego („świadka <i>incognito</i> ”)	267
5. Rola ekstradycji w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej	271
6. Europejski nakaz aresztowania (ENA) jako instrument zwalczania przestępczości zorganizowanej	274

§ 2. Regulacje pozakodeksowe jako instrument zwalczania przestępczości zorganizowanej (<i>E.M. Guzik-Makaruk</i>)	278
1. Regulacje prawne przewidziane w ustawie o świadku koronnym	278
2. Regulacje prawne przewidziane w prawie policyjnym	281
3. Regulacje prawne przewidziane w ustawie o Prokuraturze	284
4. Regulacje prawne przewidziane w ustawie o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu	286
5. Regulacje prawne przewidziane w ustawie o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym	287
6. Regulacje prawne przewidziane w ustawie o Straży Granicznej	288
7. Regulacje prawne przewidziane w ustawie o Służbie Celnej	290
8. Regulacje prawne przewidziane w ustawie o Żandarmerii Wojskowej	292
9. Regulacje prawne przewidziane w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu	293
10. Regulacje prawne o charakterze procesowym przewidziane w Kodeksie karnym skarbowym	297
11. Regulacje prawne przewidziane w ustawie o Kontroli Skarbowej	299
Rozdział III. Przestępczość zorganizowana – aspekt penitencjarny	
(<i>G.B. Szczygiel</i>)	303
§ 1. Skazani za przestępstwa popełnione w zorganizowanej grupie albo związku przestępczym	305
1. Populacja skazanych	305
2. Charakterystyka skazanych za przestępstwa popełnione w zorganizowanej grupie albo związku przestępczym	308
3. Rozpoznane zagrożenia	312
§ 2. Postępowanie ze skazanymi za przestępstwa popełnione w zorganizowanej grupie albo związku przestępczym w izolacji penitencjarnej	319
1. Uwagi wprowadzające	319
2. Cele wykonywania kary pozbawienia wolności	321
3. Indywidualizacja wykonywania kary	324
4. Wolna progresja	332
5. Oddziaływanie penitencjarne	335
6. Konkluzje	344
Część IV. Przestępczość zorganizowana. Aspekty instytucjonalne	
Rozdział I. Zwalczanie przestępczości zorganizowanej z perspektywy międzynarodowej (<i>E.W. Pływaczewski</i>)	
347	
§ 1. Zinstytucjonalizowane formy i wybrane instrumenty współpracy międzynarodowej w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej	350
1. Cele i funkcje Interpolu	350
2. Geneza policyjnej współpracy w Europie. Grupy robocze TREVI	352
3. Europejskie Biuro Policji – Europol	354
4. Współpraca państw w ramach układu z Schengen	357
5. Eurojust	361
6. Europejski nakaz aresztowania (ENA) jako szczególny instrument współpracy międzynarodowej w sprawach karnych	362
7. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)	363
8. Grupa Zadaniowa ds. Przestępczości Zorganizowanej – BALTCOM	364

§ 2. Pozostałe inicjatywy dotyczące bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej	364
§ 3. Główne inicjatywy prawne przeprowadzone na forum ONZ	366
§ 4. Policyjne inicjatywy szkoleniowe	369
§ 5. Przykłady europejskich i pozaeuropejskich akademickich inicjatyw (projektów) w zakresie przeciwdziałania przestępczości zorganizowanej	372
1. Europejska Grupa Robocza ds. Inicjatyw Prawnych Przeciwko Przestępczości Zorganizowanej (EARIGOK)	372
2. Centrum ds. Informacji i Badań nad Przestępczością Zorganizowaną (CIROC)	373
3. Międzynarodowe Stowarzyszenie Badań nad Przestępczością Zorganizowaną (IASOC)	374
4. Inicjatywa <i>Jesus College</i> Uniwersytetu Cambridge	375
5. Międzynarodowy projekt badawczy na temat przestępczości zorganizowanej	376
§ 6. Kierunki i możliwości zwiększenia efektywności dotychczasowych form w zakresie międzynarodowej współpracy w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej	377
Podsumowanie: Najbliższe kierunki i priorytety w zakresie zwalczania przestęp- czości zorganizowanej z perspektywy polskiej prezydencji w Unii Europejskiej	381